

Mobil Öğrenmenin Sınıf Öğretmeni Adaylarının Noktalama İşaretlerini Kullanma Başarılarına ve Görüşlerine Etkisi

The Effect of Mobile Learning on Pre-Service Primary School Teachers' Success in Using Punctuation Marks and Their Opinions

Şemsinur ARICI¹

(Sorumlu Yazar-Corresponding Author)

Sedat MADEN²

¹ Bayburt Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Bayburt, Türkiye

Bayburt University, Institute of Graduate Education, Department of Turkish Education, Bayburt, Türkiye
semsinurarici@gmail.com

² Bayburt Üniversitesi, Bayburt Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Bayburt, Türkiye

Bayburt University, Bayburt Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, Bayburt, Türkiye
sedmaden@gmail.com

Öz

Mobil ortamda sunulan öğretim uygulamasının sınıf öğretmeni adaylarının noktalama işaretlerini kullanma başarılarına ve görüşlerine etkisini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada karma araştırma yöntemlerinden açıklayıcı desenin kullanımı tercih edilmiştir. 2022-2023 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında Muş Alparslan Üniversitesinde yapılan ve kota örnekleme yöntemiyle örneklem grubunun oluşturulduğu bu çalışmada uygulamaya başlamadan önce öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini bilip kullanma durumları başarı testi ile ölçülmüştür. Ardından sınıf öğretmeni adaylarına noktalama işaretlerinin kullanımını öğretmek amacıyla araştırmacılar tarafından mobil bir uygulama tasarlanmış ve bu uygulama deney grubundaki öğrencilerinin kullanımlarına sunulmuştur. Öğretmen adayları bu uygulamayı akıllı telefonlarına indirerek uygulamadaki içerikleri takip etmişlerdir. Araştırmada yarı deneysel desen ve görüşme yöntemi kullanılarak elde edilen veriler SPSS paket programında bağımsız örneklem için t-testi aracılığıyla analiz edilmiştir. Daha sonra araştırmacılar tarafından uzman görüşü alınarak hazırlanan görüşme formu kullanılarak görüşme yöntemi aracılığıyla öğretmen adaylarının görüşleri alınmış ve öğretmen adaylarından elde edilen veriler içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda ise mobil ortamda sunulan öğretim uygulamasının öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini kullanmalarını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Ayrıca sınıf öğretmeni adaylarının görüşlerinden noktalama işaretlerini kullanmalarıyla ilgili olarak yanlış kullanım sıklığı, yanlış kullanım nedenleri, doğru kullanımı etkileyenler, neler yapılmalı ve mobil uygulama temalarına ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan deney grubu öğrencileri mobil uygulamanın öğrenmelerinde olumlu etkiye sahip olduğunu ifade etmişlerdir. Araştırmada Türk dili ders içeriklerinin tamamının öğretmen adaylarına mobil ortamda sunulması, öğretmen adaylarına yönelik olarak mobil uygulamalar aracılığıyla öğretim programlarındaki bütün ders içeriklerinin yöneltilmesi, mobil uygulama geliştirilmeden önce internet bağlantısı vb. sorunlarının çözümü için önceden plan yapılmasının araştırmacılara fayda sağlayacağı, mobil uygulamaların geliştirilmesi ve yayınlanması süreci temel seviyede bilgisayar bilgisi gerektirdiği için yönettiği derslerin içeriklerini mobil ortamda sunmak isteyen öğretmen ya da öğretim elemanlarının bu konuda kendilerini geliştirmelerinin faydalı olacağı vb. önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mobil ortam, noktalama işaretleri, sınıf öğretmeni adayları, görüşme.

Abstract

In this study, which aims to reveal the effect of the teaching application presented in the mobile environment on the success and opinions of the classroom teacher candidates in using punctuation marks, the explanatory design, which is one of the mixed research methods, was preferred. In this study, which was conducted at Muş Alparslan University in the fall semester of the 2022-2023 academic year and in which the sample group was formed with the quota sampling method, the knowledge and use of punctuation marks of the teacher candidates was measured with an achievement test before the application started. Then, a mobile application was designed by the researchers in order to teach the classroom teacher candidates how to use punctuation marks and this application was offered to the students in the experimental group. The teacher candidates downloaded this application to their smartphones and followed the contents of the application. The data obtained by using the quasi-experimental design and interview method in the study were analyzed by means of the t-test for independent samples in the SPSS package program. Then, the opinions of the teacher candidates were obtained through the interview method using the interview form prepared by the researchers by obtaining expert opinion, and the data obtained from the teacher candidates were evaluated with content analysis. As a result of the research, it was determined that the teaching application presented in the mobile environment positively affected the use of punctuation marks of the teacher candidates. In addition, the opinions of the prospective classroom teachers regarding the use of punctuation marks were obtained in terms of the frequency of misuse, reasons for misuse, factors affecting correct use, what should be done and mobile application themes. The experimental group students who participated in the research stated that the mobile application had a positive effect on their learning. In the research, it was suggested that the entire content of the Turkish language courses should be presented to the prospective teachers in a mobile environment, that all course contents in the curriculum should be directed to the prospective teachers through mobile applications, that it would be beneficial for the researchers to make a plan in advance to solve problems such as internet connection etc. before developing the mobile application, and that since the development and publication process of mobile applications requires basic computer knowledge, it would be beneficial for teachers or instructors who want to present the content of the courses they manage in a mobile environment to improve themselves in this regard, etc. Keywords: Mobile environment, punctuation marks, prospective classroom teachers, interview.

Keywords: Mobile environment, punctuation, classroom teacher candidates, interview.

Geliş Tarihi/Received 01.02.2024
Revizyon/Revision 15.03.2024
Kabul Tarihi/Accepted 15.05.2024
Yayın Tarihi/Publication Date 28.09.2024

Atıf

Arcı, Ş. & Maden, S. (2024). Mobil Öğrenmenin Sınıf Öğretmeni Adaylarının Noktalama İşaretlerini Kullanma Başarılarına ve Görüşlerine Etkisi. *Turcology Research*, 81, 585-600.

Cite this article

Arcı, Ş. & Maden, S. (2024). The Effect of Mobile Learning on Pre-Service Primary School Teachers' Success in Using Punctuation Marks and Their Opinions. *Turcology Research*, 81, 585-600.

The content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Giriş

Kişiler arasındaki iletişimin temeli olan dil, insanları ve evreni anlama, algılama ve anlatma aracıdır. Dilin en önemli görevi ise iletişimi sağlamaktır. İletişim, kişilerin birbirlerini anlayıp söz ve davranışlara tepki vermesidir. İletişim, çift yönlü bir süreç olup etkilerine göre (olumlu ve olumsuz), yönüne göre (tek yönlü ve çift yönlü), kullanılan kod sistemine göre (sözlü, sözsüz ve yazılı), ilişki sistemine göre (kişi içi, kişiler arası, grup içi ve kitle iletişimi), bireylerin konumlarına göre (yatay ve dikey), zaman ve mekân boyutuna göre (yüz yüze ve uzaktan), süreç açısından ise kaynak (gönderici), kodlama, mesaj (ileti), kanal (araç), kod açma ve alıcı (hedef) (Doğan, 2017: 12) başlıklarına göre incelenmektedir. Yazılı iletişim süreci ise yazı dili aracılığıyla sağlanmaktadır.

Dilde esas olan iletişim olup iletişim sürecinin öğelerinin niteliği ve dilin hem konuşma hem de yazı dili olarak özelliklerinin bilinmesi bu bağlamda önem taşımaktadır. Konuşma dili, dilin özelliklerinin sese yansımadır. Yazı dili dildeki seslerin yazıya aktarımıdır. Yazı dili dilin standartlaşmış, ülkenin genelinde resmi iş ve işlemlerde, kurum ve kuruluşlarda kullanılan yazıya dayalı dildir. Yazı dilinde noktalama işaretlerinin kullanılması yazarla okur arasındaki iletişimi de olumlu etkilemektedir.

Duygu ve düşünceleri daha açık ifade ederek cümlenin yapısını ve duraklama noktalarını belirleyip okumayı ve anlamayı kolaylaştırarak sözün vurgu ve ton gibi özelliklerini belirtmek (Türk Dil Kurumu [TDK], 2023) için kullanılan noktalama işaretleri, konuşmanın bütünsel boyutuna etki etmektedir. Yazılı metinlerde kullanılan noktalama işaretleri (nokta, virgül, noktalı virgül, iki nokta, üç nokta, soru, ünlem, tırnak, ayraç ve kesme işareti) kendilerinden önceki kelimelere bitişik yazılırken kesme işaretinin dışındakilerden sonra ise bir harf boşluğu ara bırakılmaktadır. Noktalama işaretleri anlamını belirginleştirip metnin tam olarak anlaşılmasını ve metnin doğru bir biçimde telaffuz edilmesini sağlayan unsurlardır. Duygu ve düşünce yoğunluğu fazla olan edebî metinlerin okunabilirliği ve anlaşılabilirliği açısından noktalama işaretlerinin önemi büyük (Onan, 2006) olduğu için noktalama işaretlerinin öğretiminin doğru ve etkili bir biçimde yapılması gerekmektedir.

İlkokuldan üniversiteye kadar bütün öğrenim düzeylerinde öğrencilere noktalama işaretleri öğretilmektedir. Türkçe öğretim programında birinci sınıftan itibaren öğrencilere noktalama işaretlerinin kullanımının öğretilmesi istenmekte olup her sınıf düzeyinde de kazanımlarda noktalama işaretlerine yer verilmektedir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2019). Lise (MEB, 2018) ve üniversitede (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2018) de yine öğretim programlarında noktalama işaretlerinin kullanımına yer verilmiştir. Ancak yapılan araştırmalarda noktalama işaretlerinin kullanımında öğrencilere gerekli becerilerin yeterli düzeyde kazandırılmadığı (Uludağ, 2002), noktalama işaretlerinin öğrenciler ya da öğretmen adayları tarafından doğru olarak kullanılmadığı ifade edilmektedir. Yapılan başka bir araştırmada da öğrencilerin noktalama işaretlerini bilme düzeylerin yeterli olduğu ancak beceri düzeylerinin düşük olduğu (Güneri, 2004), öğrencilerin noktalama yanlışlarının çok sayıda olduğu (Ayyıldız & Bozkurt, 2006) sonucuna ulaşılmıştır.

Arıcı ve Ungan tarafından yapılan bir araştırmada öğrencilerin daha çok imla, kelime ve noktalama yanlışları yaptığı (2008), üniversite öğrencilerinin büyük çoğunluğunun noktalama işaretlerinin kullanım yerlerini teorik olarak bildikleri fakat uygulamada bunu başaramadıkları (Arıcı, 2008) tespit edilmiştir. Noktalama işaretlerinin kullanımının eğitim öğretim sürecinin bir parçası hâline getirilip sürekli pekiştirilmesi (Sallabaş & Temizkan, 2009), öğrencilerin çoğunlukla noktayı doğru kullandıkları (Arı & Keray, 2012), öğrencilerin büyük çoğunluğunun noktalama işaretlerini doğru bir biçimde uygulayabilme konusunda sıkıntı yaşadıkları (İzci, 2013) gibi sonuçlara da ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanımına ilişkin görüşlerini inceleyen araştırmalarda da öğrencilerin hatalarının nedenlerine yer verilmiştir.

Öğretmenler okullarda yapılan yazılı sınavlarda öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarını uygulama becerilerinin de kontrol edilmesi gerektiğini (Yıldırım & Uludağ, 2016) belirtmişlerdir. Türkçe öğretmenlerinin haricindeki öğretmenlerin de yazım ve noktalamaya önem vermeleri gerektiğini (Akkaya, 2013) belirten öğretmenler, üniversitede gördükleri öğrenimi zayıf ve yetersiz olarak (Yamaç & Öztürk, 2018) nitelendirmişlerdir. Öğretmenler Türkçe ders kitaplarındaki noktalama işaretlerinin öğretimine yönelik etkinliklerin sayısının ve niteliklerinin artırılması yönünde (Kurudayıoğlu & Dölek, 2018) görüş sunmuşlardır. Farklı düzeylerde öğrenim gören öğrencilerin imla ve noktalama hatalarına ilişkin araştırmalar çeşitli yönlerden karşılaştırıldığında ise öğrenim düzeyleri farklılaşsa da öğrencilerin yazılı anlatım ve imla hatalarının çoğunlukla benzer olduğu (Kemiksiz, 2020) ortaya konulmuştur.

Öğretmen adaylarıyla yapılan bir araştırmada ise Türkçe öğretmeni adaylarıyla sınıf öğretmeni adaylarının yazılı anlatımda yaptıkları hatalar incelenmiş, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının yaklaşık %8'inin noktalama işaretlerini doğru kullandığı (Arıcı, 2021), %92'sinin ise yanlış kullandığı tespit edilmiştir. Noktalama işaretlerinin kullanımıyla yazım kurallarına uyum konusunda öğretmen adaylarının yazma becerilerini geliştirmelerinin gerekli olduğu ve durumun Türkçe öğretmeni adayları açısından ise daha fazla önemli olduğu (Konuk & Karakahraman, 2023: 746) bilinmektedir. Bu durum öğretmen adaylarının noktalama işaretlerinin kullanımı konusunda yeterli olmadıklarını göstermesi bakımından önemlidir. Çünkü noktalama işaretlerinin doğru kullanımı dil becerilerinin geliştirilmesinde önemli olduğu için bu konuda her düzeyde çalışma yapılmalıdır. Dili doğru kullanma becerisi temel dil becerilerin gelişmesine bağlı olduğu için öğrencilere aktarılan bu becerilerin kalıcı olmasını sağlayabilmek için birçok çağdaş yöntem ve tekniğin kullanılması gerekmektedir. Nitekim yapılan bazı araştırmalarda kullanılan yöntem ve tekniklerin öğrencilerin

yazılı anlatım ve noktalama işaretlerini kullanmalarında olumlu etkileri olduğu görülmüştür. Bu araştırmalarda öğrencilere yazım ve noktalama işaretlerinin kazandırılmasında takım oyun turnuva tekniğinin (Maden, 2011), aktif öğrenme tekniklerinin etkili olduğu (Maden & Dinç, 2019), grup araştırması tekniği ile noktalama işaretlerinin öğretiminin öğrencileri olumlu etkilediği (Şahin vd. 2011), noktalama işaretlerinin şarkılarla öğretilmesi etkinliğinin başarıyı artırmada düz anlatım yöntemine göre daha etkili olduğu (Yiğit, 2018), noktalama işaretlerinin öğretiminde istasyon tekniğinin öğrencilere olumlu katkılarına olduğu (Yaman & Aydemir, 2018) tespit edilmiştir.

Dilin iletişim aracı olması ve iletişimin niteliğinin de bu aracın kurallarına uygun olarak kullanımına bağlı olması, bu kuralların doğru ve eksiksiz biçimde öğretilip öğrenilmesiyle yakından ilgilidir. Değişen dünyada eğitim öğretim yaklaşımlarıyla birlikte derslerde kullanılan öğretim yöntem-teknikleri ve materyalleri de zorunlu olarak değişmektedir. Geçmişten günümüze düz anlatım (takrir) ve soru-cevap gibi öğretim yöntem ve teknikleriyle ders kitabı, tahta ve sözlük gibi ders araçlarının kullanımına ilişkin durum sürekli değişip gelişmiştir.

Tepegöz, video, slayt makinesi ve televizyondan sonra bilgisayar, projeksiyon, akıllı tahta, akıllı telefonlara kadar bu teknolojik dönüşüm devam ederken bu araçlar derslerde kullanılmaya da başlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından öğrencilere ücretsiz olarak sunulan ders kitaplarının dijital yetkinlik açısından yetersiz olduğu ve dijital okuryazarlıkla dijital güvenlik konusuna yer verildiği ancak diğer alt becerilere ise bir metin dışında yer verilmediği (Şimşek, 2022) tespit edilmiştir. Öğrencilerin eleştirel okuma becerilerinin geliştirilmesinde yetersiz olan ders kitaplarının (Karakoç Öztürk & Yıldırım, 2024: 239), programdaki kazanımlarla anahtar yetkinlik alanları açısından gözden geçirilmesi gerektiği (Maden & Durmaz, 2023: 1201) ifade edilmiştir. 6.sınıf Türkçe ders kitabındaki etkinliklerin üst düzey düşünme becerilerini içermediği (Sarıkaya, Yayan & Yamaç, 2023: 133) ve Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygun olmamakla birlikte bu metinlerin öğrencilerin okuma becerilerini/okuma alışkanlığını geliştirmesi açısından yetersiz kaldığı (Sarıkaya, 2023: 1) ifade edilmektedir. Bu durum ders kitaplarının çağa göre güncellenmesi gerektiğini göstermektedir.

Bütün öğrenim düzeylerinde derslerin, ders içeriklerinin ve ders kitaplarının dijital çağa uygun olarak hazırlanması gerekmektedir. Günümüzde akıllı telefonu olmayan ve bu telefonlarla herhangi bir uygulamayı kullanamayan öğrenci neredeyse yoktur. Akıllı telefonların günlük yaşamın vazgeçilmezi olduğu bu çağda söz konusu cihazların derslerde eğitim öğretim aracı olarak kullanılması kaçınılmaz bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak mobil araçlar öğrencilerin derse karşı olan ilgi ve dikkatlerini olumsuz etkileyebilir (Ungan & Arıcı, 2011). Bu nedenle, derslerde sunulacak içeriklerin (her türlü kaynak ve mobil uygulama) akıllı telefonlarla öğrencilere sunulması onların ilgilerinin telefonlar aracılığıyla derse çekilmesini sağlayacaktır.

Eğitimde Teknoloji ve Mobil Uygulamaların Kullanılması

Çevreyle etkileşimi sonucunda insanda oluşan düşünsel veya davranışsal süreç (Özden, 2011: 14) öğrenme olarak tanımlanabilir. Mobil öğrenme ise öğrenmenin mobil araçlar ile gerçekleşenidir. Mobil öğrenme teriminin artan popüleritesi eğitimcileri ve öğretmenleri etkileyebilecek bir odak değişikliğini beraberinde getirmekte (Kukulska Hulme & Traxler, 2005), öğrenmeye farklı bir boyut kazandırmaktadır. Mobil öğrenme, bireylere zaman ve mekân sınırlaması olmadan sunulan bir öğretim ortamı (Aydın & Tunagür, 2021: 1968) olup günümüzde herkeste bir cep telefonu bulunması nedeniyle de eğitim öğretimde kullanılması gereken bir ortamdır.

Mobil öğrenme ve öğretmen eğitimi ile ilgili literatür genellikle mobil öğrenmeyi faydalı bir yaklaşım olarak görmektedir (Baran, 2014). Zaman ve mekân gibi faktörler dikkate alınsa bile neredeyse hiç kısıtlama olmadığı için mobil öğrenmenin potansiyeli yüksek öğretimde büyük ilgi görmektedir (Khan & Gupta, 2022). 21. yüzyılda öğrenme, bilgisayar ve teknoloji ile her yerde mevcuttur ve gençlerin yaşamlarında önem kazanmakta ve okullarda eğitimin bir parçası (Dias & Victor, 2022) hâline gelmektedir.

Mobil uygulama, akıllı telefon veya tablet gibi bir mobil cihazla kullanılmak üzere özel olarak geliştirilen bir yazılım uygulaması olup 1980'lere dayanmaktadır. 1984'te hesap makinesi ve saat gibi uygulamalarla dolu olan dünyanın ilk pratik cep bilgisayarı Psion Organiser icat edilmiştir (Outsystems, 2023). Bundan sonra farklı şirketler her gün niteliği gelişen akıllı telefonlar ve uygulamalar üretmişlerdir. Uygulamalar iş, oyun, sosyal medya vb. amaçlarla üretilmektedirler.

Türkçe öğretiminde mobil uygulamaların ya da web araçlarının kullanımıyla ilgili bazı çalışmalar yapılmıştır. Wordpress tabanında Türkçe öğretmenliği lisans programındaki derslerde kullanılmak üzere oluşturulan web sitelerinin kullanımıyla elde edilen faydaların yanında olumsuzlukların da yaşandığı (Özdemir, 2017), web 2.0 araçlarıyla sunulan eğitsel içeriklerin Türkçe öğretimiyle yabancı dil öğretiminde temel dil becerilerinin geliştirerek akademik başarı ve kelime hazinesinin arttırılmasını sağladığı (Yaşar Sağlık & Yıldız, 2021) tespit edilmiştir. Bunun yanında dijital sözlük kullanımının ortaokul öğrencilerinin sözcük öğrenme başarıları üzerinde etkili olduğu (Maden, 2020) 3 Dakikada Türkçe adlı web 2.0 aracı ile 'belirtme durumu' konusunun öğretildiği öğrencilerin geleneksel yöntemle bu konuyu öğrenenlerden daha başarılı oldukları (Göker & İnce, 2019) tespit edilmiştir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili olarak çok sayıda akıllı telefon uygulaması (iOS ve Android ortamlarında sunulan), YouTube kanalları ve çoklu içeriğe izin veren beş web portalı, 32'den fazla sosyal medya kaynağı (Ayhan & Ayhan, 2018)

bulunmaktadır. Buna ek olarak uygulama marketlerinde Türkçe öğretimi ile ilgili 7 web tabanlı uygulama ile 21 mobil uygulamanın bulunduğu ve bunlardan 7'sinin sınav uygulaması, 7'sinin yabancılara Türkçe öğretimi ile ilgili etkileşimli uygulama olduğu ve 7'sinin de dil bilgisi konu anlatımlarına ilişkin uygulama olduğu, dil bilgisi öğretimi için oluşturulmuş mobil uygulamalarda ise konuların düzenli özetler biçiminde verilmesi şeklinde hazırlandığı tespit edilmiştir (Tenekeci, 2020: 443).

Türkçe öğretiminde kullanılabilecek mobil uygulamaların çok az sayıda olması ve doğrudan Türkçe dersiyle ilgili olmayışı (Benzer, 2021: 343) Türkçe öğretimi alanında mobil uygulama geliştirme önemini ortaya koymaktadır. Mobil uygulama üzerine yapılan önceki çalışmaların akademik başarıya etkileri de göz önünde bulundurulduğunda, Türkçe öğretiminde teorik bilginin beceri düzeyine çıkarılması bağlamında problem yaşanan bir konu olan noktalama işaretlerinin öğretilmesi için mobil uygulamanın kullanılmasının etkili bir yöntem olabileceği düşünülmüştür.

Mobil uygulamalar, derslerde sunulan içeriklerin öğrencilerin birçok duyusuna hitap ettiği için bu araştırmada mobil uygulama aracılığıyla öğretim yönteminin etkisi araştırılmak istenmiştir. Üniversitelerin birinci sınıflarında okutulan Türk dili dersinde ise yazım ve noktalama konusu bulunduğu ve bu konu öğrenim hayatlarında ülkemizde bütün öğrencilere sunulmasına rağmen noktalama işaretlerini yanlış kullananların fazla olduğu yapılan alan yazın taramasında (Benzer, 2021; Tenekeci, 2020; Özdemir, 2017) tespit edilmiştir. Bunda ders kitaplarının etkisinin bulunduğu gibi derslerin sunulduğu öğretim yöntem ve tekniklerinin de etkisi bulunmaktadır. Dolayısıyla bu araştırmada mobil ortamda sunulan öğretim uygulamasının öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini kullanma başarılarına ve görüşlerine etkisi belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma Soruları

Mobil ortamda sunulan öğretim uygulamasının öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini kullanma başarılarıyla görüşlerine etkisini ortaya koymayı hedefleyen bu araştırmada "Mobil ortamda sunulan öğretim uygulamasının öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini kullanma başarılarına etkisi nedir?" şeklinde bir problem cümlesi belirlenmiştir.

Araştırmada aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır:

- 1-Deney grubundaki öğrencilerle kontrol grubundaki öğrencilerin ön test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- 2-Deney grubundaki öğrencilerle kontrol grubundaki öğrencilerin son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- 3-Öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini kullanmalarına ilişkin görüşleri nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada karma araştırma yöntemlerinden açıklayıcı desenin kullanımı tercih edilmiştir. Karma yöntem, bir araştırmacının üzerinde çalıştığı araştırma problemini derinlemesine inceleyen (Eğmir, 2019: 155) bir yöntemdir. Karma yöntem, araştırma problemlerini anlamak amacıyla araştırmacının hem nicel hem de nitel verileri toplayıp bu veri setlerini bütünleştirerek fayda sağlayıcı sonuçlara ulaştığı bir araştırma yaklaşımı (Creswell, 2021: 2) olarak tanımlanmaktadır.

Araştırmanın ilk aşamasında nicel araştırmada kullanılan deneysel desenlerden biri olan kontrol gruplu ön ve son test desen tercih edilmiştir. Bu desenin kullanıldığı araştırmada her iki gruba da ön-test uygulanmıştır. Deney grubuna deneysel işlem yapılmakta, kontrol grubunda ise deneysel işlem yapılmamaktadır (Sönmez & Alacapınar, 2019: 61). Araştırmanın ikinci aşamasında ise öğretmen adaylarının görüşleri nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim modeline uygun olarak elde edilmiştir.

Örneklem / Araştırma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Muş Alparslan Üniversitesinde öğrenim gören sınıf öğretmenliği programı 1. sınıf öğrencileri (2022-2023 eğitim öğretim yılı güz yarıyılı) oluşturmuştur. Araştırmaya katılan 48 öğrenci ile kontrol gruplu ön ve son test desende deneysel çalışma yapılmıştır. Öğrenciler uygulama öncesinde ve sonrasında değerlendirilmişlerdir.

Kota örnekleme yöntemiyle örneklem grubu oluşturulmuş olup oluşturulan örneklem, toplam popülasyonda bulunan bütün üniversite birinci sınıf öğrencilerini kapsayacağı için bu teknik tercih edilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmen Adayları

Gruplar	Cinsiyet		Toplam
	Kız	Erkek	
Deney Grubu	13	11	24
Kontrol Grubu	12	12	24
Toplam	25	23	48

Tablo 1'e göre araştırmaya katılan 48 öğrencinin 25'i kız, 23'ü erkek öğrencidir.

Mobil Uygulama

Mobiroller uygulama merkezinden hizmet alımı yapılmış, uygulama çeşitli görseller, video ve kodlar aracılığıyla tasarlanmıştır. Uygulama içerisine noktalama işaretleriyle ilgili olarak hazırlanan kuklalı videolar, sunu ve etkinlikler yerleştirilmiştir. Uygulama içerisindeki menülerde bilgi ve etkinliklerle kullanıcılara sunulan noktalama işaretleri şunlardır:

Nokta (.), virgül (,), noktalı virgül (;), iki nokta (:), üç nokta (...), soru işareti (?), ünlem işareti (!), kısa çizgi (-), uzun çizgi (—), eğik çizgi (/), ters eğik çizgi (\), tırnak işareti (" "), tek tırnak işareti (' '), den den işareti (" "), yay ayraç (), köşeli ayraç ([]), kesme işareti (').

Mobil uygulama içerisinde on yedi noktalama işaretine ait menüler yer almaktadır. Bu menülerin içerisinde ise konu sunumları ve etkinlikler bulunmaktadır. Uygulamanın başında ve sonunda ise sınavlar yapılmakta öğrenenler kendi öğrenmelerini değerlendirmektedirler. Mobil uygulama erişim bağlantıları ve görsellere ekler bölümünde yer verilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada elde edilen veriler başarı testi ve görüşme formu kullanılarak toplanmıştır.

Başarı Testi

Araştırmada kullanılan başarı testi deney ve kontrol grubu öğrencilerinin noktalama işaretlerine ilişkin bilgilerini ölçmek amacıyla tercih edilmiştir. 20 adet çoktan seçmeli sorunun yer aldığı noktalama işaretleri başarı testiyle öğrencilerin dersteki başarı düzeylerinin ölçülmesi hedeflenmiştir. Test hazırlanırken konu içeriklerine dikkat edilerek maddeler hazırlanmıştır. Hazırlanan soruların görünüş geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. 24 sorudan oluşan soru havuzu değerlendirilmek üzere uzman görüşü için sunulmuş ve bu sorulardan 20'si test sorusu olarak uygun görülmüştür. Uzman değerlendirmeleri sonucunda 4 sorunun çıkarılmasına karar verilmiştir. Daha sonra ise testin pilot uygulaması yapılmış ve testin ortalama güçlüğü .51 ve ortalama ayırt edicilik endeksi de .61 olarak bulunmuştur. Ön test ve son test olarak uygulanan teste ilişkin veriler SPSS paket programında bağımsız örneklem t testi kullanılarak analiz edilmiştir. Başarı testinin güçlük ve ayırt edicilik indeksi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğretmen Adayları

Madde No	Pj Madde Güçlük İndeksi	Rjx Madde Ayırcılık Gücü İndeksi
1	0,55	0,45
2	0,55	0,45
3	0,5	0,63
4	0,5	0,52
5	0,5	0,63
6	0,4	0,69
7	0,6	0,67
8	0,6	0,69
9	0,55	0,62
10	0,5	0,53
11	0,45	0,69
12	0,5	0,67
13	0,4	0,58
14	0,5	0,66
15	0,45	0,63
16	0,5	0,67
17	0,55	0,47
18	0,5	0,74
19	0,45	0,66
20	0,55	0,56

Madde güçlük indeksi (Pj), bir maddenin kolaylık-zorluk derecesi olup bu değer "0" ile "1" arasında bulunur. Değerin sıfıra yaklaşması maddenin çok zor olduğunun, 1'e yaklaşması ise çok kolay olduğunun göstergesidir. Tablo 2'ye göre bu araştırmada kullanılan başarı testinin güçlük indeksi .51 olup madde güçlüğü'nün orta güçlükte olduğunu ifade etmektedir.

Bir maddenin yüksek ve düşük başarı düzeylerini ayırt etme derecesi olan madde ayırcılık gücü indeksi (Rjx), "-1" ile "+1" arasında yer alır. Bu değerın sıfıra yakın olması ilgili maddenin ayırcılık gücünün düşük olmasını, +1'e yakın olması ise ayırcılık gücünün yüksek olmasının göstergesidir. Tablo 2'ye göre bu araştırmada kullanılan başarı testinin ayırcılık gücü .61 olup madde ayırcılığının mükemmel olduğunu ifade etmektedir.

Görüşme Formu

Uzman görüşü alınarak araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formu kişisel bilgiler ve görüşme sorularından oluşmaktadır. Uygulamanın kullanımından sonra öğretmen adaylarına yöneltilen görüşme soruları şunlardır:

- 1- Noktalama işaretlerini kullanım durumunuzu nasıl değerlendirirsiniz?
- 2- Noktalama işaretlerini yanlış kullanıyorsanız bunun nedenleri nelerdir?
- 3- Noktalama işaretlerini doğru kullanıyorsanız bunu sağlayanlar neler?
- 4- Noktalama işaretlerini doğru olarak kullanmak için neler yapmalısınız?
- 5- Noktalama işaretlerinin öğrenilmesine yönelik hazırlanmış olan mobil uygulamayı içerik, görseller, hız vb. özelliklerine göre değerlendiriniz. Uygulama hakkındaki olumlu ya da olumsuz düşünceleriniz nelerdir?

Verilerin Analizi

Araştırma sürecinde yapılan ön-test ve son-testten elde edilen nicel veriler SPSS programında bağımsız örneklem t testi ile analiz edilmiştir. Araştırmada Kolmogorov Smirnov Testi ile verilerin normal dağılıma uyduğu ($p>0,05$) görülmüştür. Araştırmada kullanılan görüşme formundan elde edilen nitel veriler ise içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizinde öncelikle kategoriler belirlenip frekansları alınarak tabloleştirilmekte (Boyras & Tepe, 2019: 307) ve kodlama yapılmaktadır. Kodlama, tanımlamalar ve temalar oluşturmak için metni parçalara ayırma ve etiketlemektir. Kodlardan temalara ulaşılmakta ve veriler analiz edilmektedir. Bu araştırma elde edilen kodlar iki alan uzmanı tarafından da değerlendirilmiş ve aynı kodlara ulaşılmıştır. Kodlayıcılar arasındaki uyum değerleri Cohen Kappa (.70) ile hesaplanmıştır.

Araştırmada öğretmen adaylarından görüşler alınırken öğretmen adaylarının kişisel bilgileri ÖE1: Erkek öğretmen adayı 1; ÖK1: Kız öğretmen adayı 1 şeklinde kodlanarak verilmiştir.

Etik

Bu araştırma Muş Alparslan Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 10.03.2023 tarih ve 34 sayılı kararına göre yapılmıştır.

Tüm katılımcılar gönüllü olarak çalışmaya katılmış ve onam formu vermişlerdir.

Araştırma Süreci

Araştırmanın başlangıcında öğretmen adaylarına noktalama işaretlerine ilişkin başarı testi ön test olarak uygulanmıştır. Ardından mobil uygulama geliştirilmiş, deney grubundaki öğrencilere derste kablosuz internet paylaşımı yapılarak adayların uygulamayı indirip kullanmaları istenmiştir. Dört haftalık süreç sonunda öğretmen adaylarına başarı testi son test olarak uygulanmıştır. Daha sonra ise adaylara görüşleri sorulmuş ve görüşleri de alınarak araştırma tamamlanmıştır. Kontrol grubunda ise geleneksel düz anlatım yöntemiyle noktalama işaretleri anlatılmıştır.

Karma araştırma yöntemlerinden olan açıklayıcı desende önce nicel veriler analiz edilir. Ardından bu verileri daha iyi açıklayabilmek için nitel veriler (Fraenkel et al. 2012: 561) değerlendirilmektedir. Araştırma süreci aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1. Araştırma Süreci

Bulgular

Bu bölümde, mobil ortamda sunulan öğretim uygulamasının sınıf öğretmeni adaylarının noktalama işaretlerini kullanma başarılarına etkisine ve görüşlerine ilişkin ulaşılan bulgular verilmiştir.

Nicel Bulgular

Araştırmada öğrencilerin arasında ön bilgiler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla uygulanan başarı testinde öğrencilerin puanlarının aritmetik ortalamaları arasındaki farklar bağımsız örneklem için t-testi ile karşılaştırılarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 2. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin başarı testi ön-test puan ortalamalarına ilişkin bağımsız örneklem için t-testi sonuçları

Ölçüm	\bar{X}	N	ss	t	p
Deney grubu	59,58	24	1,700	-,190	,850
Kontrol grubu	60,00	24	1,379		

Yukarıdaki tabloda deney grubu ve kontrol grubunda araştırmaya katılan öğrencilerin uygulama öncesinde başarı testi ön test değerlendirilmeleri açısından önemli bir farklılık olmadığı ($p>.05$) tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin uygulama sonrasında son test değerlendirilmeleri bakımından anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için yapılan bağımsız örneklem için t testi sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 3. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin başarı testi son-test puan ortalamalarına ait bağımsız örneklem için t-testi sonuçları

Ölçüm	\bar{X}	N	ss	t	p
Deney grubu	87,71	24	6,590	27,083	,000
Kontrol grubu	60,63	24	9,006		

Tablo 3'e göre araştırmaya deney ve kontrol grubunda katılan öğrencilerin uygulama sonrasında yapılan başarı testi son test puan ortalamaları incelendiğinde deney grubu öğrencilerinin puanlarındaki artışın anlamlı olduğu [$t= 27.083$, $p<.00$] tespit edilmiştir.

Nitel Bulgular

Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerde elde edilen verilerden ortaya çıkan kod ve temalar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 4. Deney grubu öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanım durumu temasına ilişkin kodlar

Tema	Kodlar	f	%
Yanlış Kullanım Sıklığı	Bazen yanlış	22	50,00
	Nadiren yanlış	17	38,64
	Genellikle yanlış	4	9,09
	Hiç	1	2,27
	Toplam	44	100,00

Deney grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerini kullanım durumu teması şu kodlardan oluşmuştur: Bazen (%50), nadiren (% 38,64), genellikle (% 9,09), hiç (% 2,27) olarak ortaya çıkmıştır.

Öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini ne kadar sıklıkta yanlış kullandıklarına ilişkin bazı ifadeleri aşağıda yer almaktadır:

Bazen yanlış kullanıyorum (ÖE1). Nadiren yanlış kullanıyorum (ÖK1). Genellikle yanlış kullanıyorum (ÖE13)

Hiç yanlış kullanmıyorum (ÖK2).

Deney grubu öğrencilerinin çoğunluğu noktalama işaretleri bazen yanlış kullandıklarını ifade ederken, bir kısmı ise nadiren yanlış kullandıklarını ifade etmişlerdir. Kontrol grubunda bulunan öğrencilerden elde edilen verilerden ortaya çıkan noktalama işaretlerini ne kadar sıklıkta yanlış kullandıklarına ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır:

Tablo 5. Kontrol grubu öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanım durumu temasına ilişkin kodlar

Tema	Kodlar	f	%
Yanlış Kullanım Sıklığı	Bazen	19	43,18
	Nadiren	12	27,27
	Genellikle	12	27,27
	Hiç	1	2,27
	Toplam	44	100,00

Kontrol grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerini yanlış kullanım sıklığı teması şu kodlardan oluşmuştur: Bazen (% 43,18), nadiren (% 27,27), genellikle (% 27,27), hiç (% 2,27) olarak ortaya çıkmıştır. Deney grubunda

bulunan öğrencilerden elde edilen verilerden ortaya çıkan noktalama işaretlerini yanlış kullanım nedenlerine ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır:

Tablo 6. Deney grubu öğrencilerinin noktalama işaretlerini yanlış kullanım nedenleri temasına ilişkin kodlar

Tema	Kodlar	f	%
Yanlış kullanım nedenleri	Dikkatsizlik	16	36,36
	Bilgi eksikliği	8	18,18
	Konuşma dili	6	13,64
	Acelecilik	4	9,09
	Karıştırma	3	6,82
	Sınav (test) sistemi	2	4,55
	Unutma	2	4,55
	Uygulama eksikliği	2	4,55
	Akıllı telefonlar	1	2,27
	Toplam	44	100

Deney grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerini yanlış kullanım nedenleri teması şu kodlardan oluşmuştur: Dikkatsizlik (%36,36), bilgi eksikliği (%18,18), konuşma dili (%13,64), acelecilik (%9,09), karıştırma (%6,82), sınav (test) sistemi (%4,55), unutma (%4,55), uygulama eksikliği (%4,55) ve akıllı telefonlar (%2,27) olarak ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini yanlış kullanım nedenlerine ilişkin bazı ifadeleri aşağıda yer almaktadır:

Günlük konuşma dilini çok kullanıyor olmamız (ÖE2).

Sayısal çıkışlı olduğum için dil bilgisi temelim pek yok, ayrıca telefonda mesajlaşırken noktalama işaretlerine dikkat etmiyorum ve bu zamanla yazı dilinde de normalmiş gibi geliyor (ÖK3).

Doğu bölgesinde büyüdüğümde dolayı pek fazla noktalama işaretlerine dikkat etmiyorum ve ailemin de zaten dil bakımından pek başarılı olduğu söylenemez. Okulda öğretilen dilin sadece ezber olduğunu düşünüyorum, çünkü şu ana kadar öğretilen dili hocalarım başta olmak üzere noktama işaretlerine dikkat etmeden sadece sınav odaklı olduklarından dolayı uygulamaya geçemiyorum (ÖK5).

Kuralları bilmeme rağmen farklı cümleler geldiğinde yapamıyorum (ÖK20).

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarından deney grubunda olanlar, çoğunlukla dikkatsizlik, bilgi eksikliği ve konuşma dili sorunlarından dolayı noktalama işaretlerini yanlış kullandıklarını belirtmişlerdir. Kontrol grubunda bulunan öğrencilerden elde edilen verilerden ortaya çıkan noktalama işaretlerini yanlış kullanım nedenleri temasına ilişkin kodlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7. Kontrol grubu öğrencilerinin noktalama işaretlerini yanlış kullanım nedenleri temasına ilişkin kodlar

Tema	Kodlar	f	%
Yanlış kullanım nedenleri	Dikkatsizlik	13	29,55
	Bilgi eksikliği	7	15,91
	Acelecilik	6	13,64
	Konuşma dili	5	11,36
	Uygulama eksikliği	5	11,36
	Karıştırma	3	6,82
	Sınav (test) sistemi	3	6,82
	Akıllı telefonlar	2	4,55
	Toplam	44	100,00

Kontrol grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerini yanlış kullanım nedenleri teması şu kodlardan oluşmuştur: Dikkatsizlik (%29,55), bilgi eksikliği (% 15,91), acelecilik (% 13,64), konuşma dili (% 11,36), uygulama eksikliği (% 11,36), karıştırma (% 6,82), sınav (test) sistemi (% 6,82) ve akıllı telefonlar (% 4,55) olarak ortaya çıkmıştır.

Öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini yanlış kullanım nedenlerine ilişkin bazı ifadeleri aşağıda yer almaktadır:

İki nokta ve noktalı virgülü ayırt edemiyorum (ÖE21).

Yazdığım da dikkat etmem (K27).

Sınav anındaysam bazen stresten ve dikkatsizlikten hata yapabiliyorum. Normalde de bir metin veya paragraf yazarken yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine pek önem vermem, bu da hata yapmama neden oluyor (ÖK30).

Çok hızlı yazdığım için hata yapıyorum (ÖK32).

Kontrol grubundaki öğrencilerin çoğu dikkatsizlik, bilgi eksikliği ve acelecilikten dolayı noktalama işaretlerini yanlış kullandıklarını belirtmişlerdir.

Deney grubunda bulunan öğrencilerden elde edilen verilerden ortaya çıkan noktalama işaretlerinin doğru kullanımını etkileyenler temasına ilişkin kodlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 8. Deney grubu öğrencilerinin noktalama işaretlerini doğru kullanımlarını etkileyenler temasına ilişkin kodlar

Tema	Kodlar	f	%
Doğru kullanımı etkileyenler	Üniversite hocası	15	34,09
	Yanlış kullanıyor	10	22,73
	Sınav hazırlık dönemi	4	9,09
	Ders içi uygulamalar	4	9,09
	Kitap okuma	3	6,82
	Metinler	3	6,82
	Tüm öğrenim hayatı	3	6,82
	Dikkat	2	4,55
	Toplam	44	100

Deney grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerinin doğru kullanımını etkileyenler teması şu kodlardan oluşmuştur: üniversite hocası (% 34,09), yanlış kullanıyor (% 22,73), sınav hazırlık dönemi (% 9,09), ders içi uygulamalar (% 9,09), kitap okuma (% 6,82), metinler (% 6,82), tüm öğrenim hayatı (% 6,82) ve dikkat (% 4,55) olarak ortaya çıkmıştır.

Deney grubundaki öğretmen adaylarının işaretlerini doğru kullanmalarını etkileyenlere ilişkin bazı ifadeleri aşağıda yer almaktadır:

Derste yaptığımız sınıf içi uygulamalar doğru yapmamda etkili oldu (ÖK7).

Tüm öğrenim hayatım boyunca edindiğim bilgiler hata yapmamamı sağlıyor (ÖK11).

Siz etkili oldunuz hocam. Daha öncesinde herhangi bir yazı yazarken noktalama işaretlerine dikkat etmezdim. Ama siz dönem başından bu yana güzel yazmamızı, noktalama işaretlerine dikkat etmemizi bizlere hep söylediniz. Ben de elimden geldiğince yazılarımda sizin söylediklerinizi uygulamaya çalıştım. Emeğiniz için teşekkür ediyorum hocam (ÖK14).

Deney grubundaki öğrenciler noktalama işaretlerin, doğru kullanmalarında üniversite hocasının etkisi olduğunu belirtmişlerdir. Kontrol grubunda bulunan öğrencilerden elde edilen verilerden ortaya çıkan noktalama işaretlerinin doğru kullanımını etkileyenler temasına ilişkin kodlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 9. Kontrol grubu öğrencilerinin noktalama işaretlerini doğru kullanımlarını etkileyenler temasına ilişkin kodlar

Tema	Kodlar	f	%
Doğru kullanımı etkileyenler	Yanlış kullanıyor	26	59,09
	Üniversite hocası	4	9,09
	Ders içi uygulamalar	3	6,82
	Kitap okuma	3	6,82
	Tüm öğrenim hayatı	3	6,82
	Sınav hazırlık dönemi	3	6,82
	Dikkat	2	4,55
	Toplam	44	100,00

Kontrol grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerinin doğru kullanımını etkileyenler teması şu kodlardan oluşmuştur: yanlış kullanıyor (%59,09), üniversite hocası (% 9,09), ders içi uygulamalar (% 6,82), kitap okuma (%

6,82), tüm öğrenim hayatı (% 6,82), sınav hazırlık dönemi (% 6,82) ve dikkat (% 4,55) olarak ortaya çıkmıştır.

Kontrol grubundaki öğretmen adaylarının işaretlerini doğru kullanmalarını etkileyenlere ilişkin bazı ifadeleri aşağıda yer almaktadır:

Yanlış kullanıyorum (ÖE19).

YKS'ye hazırlanırken çok çalıştığım için az hata yapıyorum (ÖK23).

Aldığım dersler ama öğrendiğim noktalama işaretlerini doğru kullandığım muamma (ÖK27).

Kontrol grubundaki öğrenciler, noktalama işaretlerini yanlış kullandıklarını ve üniversite hocasının bu durumu azaltmaya çalıştığını ifade etmişlerdir.

Deney grubunda bulunan öğrencilerinden elde edilen verilerden ortaya çıkan noktalama işaretlerini doğru kullanmak için neler yapılmalı temasına ilişkin kodlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 10. Deney grubu öğrencilerinin noktalama işaretlerini doğru kullanmak için neler yapılmalı temasına ilişkin kodlar

Tema	Kodlar	f	%
Neler yapılmalı?	Ders içi uygulama yapılmalı	24	54,55
	Dikkat etmeli	16	36,36
	Kitap okumalı	3	6,82
	Tekrar yapılmalı	1	2,27
	Toplam	44	100,00

Deney grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerini doğru kullanmak için neler yapılmalı teması şu kodlardan oluşmuştur: ders içi uygulama yapılmalı (% 4,55), dikkat etmeli (%36,36), kitap okumalı (% 6,82) ve tekrar yapılmalı (% 2,27) olarak ortaya çıkmıştır.

Deney grubundaki öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini doğru kullanmak için neler yapılmasına ilişkin bazı ifadeleri aşağıda yer almaktadır:

Sık sık kurallara uygun yazı yazmalıyım, kitap okumalıyım ve yazıyla ilgili uygulamalar yapmalıyım (ÖE8).

Alıştırmalar yapmalıyız. Okuma, yazma, araştırmalar yaparak daha doğru kullanabiliriz (ÖE12).

Günlük hayatta yazı yazarken daha çok dikkat etmeliyim. Çünkü sıradan ders defterlerine yazdığımız yazılarda dikkatli olmadığımız için bir yerden sonra yaptığımız yanlışlar normal gelmeye başlıyor (ÖK17).

Noktalama işaretlerine dikkat ederek daha fazla yazı çalışması yapmalıyız çünkü pekiştirme yaptıkça hem doğru kullanımlarını öğreniyoruz hem de artık göz aşinalığı kazanmış oluyoruz (ÖK26).

Deney grubundaki öğrenciler, noktalama işaretlerinin doğru kullanımı için ders içi uygulama yapılması ve dikkat edilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Kontrol grubunda bulunan öğrencilerinden elde edilen verilerden ortaya çıkan noktalama işaretlerini doğru kullanmak için neler yapılmalı temasına ilişkin kodlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 11. Kontrol grubu öğrencilerinin noktalama işaretlerinin doğru kullanmak için neler yapılmalı temasına ilişkin kodlar

Tema	Kodlar	f	%
Neler yapılmalı?	Ders içi uygulama yapılmalı	22	50,00
	Dikkat etmeli	20	45,45
	Kurallar öğrenilmeli	1	2,27
	Tekrar yapılmalı	1	2,27
	Toplam	44	100

Kontrol grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerini doğru kullanmak için neler yapılmalı teması şu kodlardan oluşmuştur: ders içi uygulama yapılmalı (%50,00), dikkat etmeli (%45,45), kurallar öğrenilmeli (% 2,27) ve tekrar yapılmalı (% 2,27) olarak ortaya çıkmıştır.

Kontrol grubundaki öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini doğru kullanmak için neler yapılmasına ilişkin bazı ifadeleri aşağıda yer almaktadır:

Yanlışım çok, yazarken daha yavaş ve dikkatli yazmalıyım (ÖE1).

Derste uygulama yapmalıyız ayrıca içinde noktalama işaretlerinin çoğunlukta olduğu yazma çalışmalarını yapmalıyım.

Noktalama işaretlerinin hangisinin nerde kullanılacağını araştırmalıyım (ÖE2).

Kitap okurken dikkatli davranmalıyım. Herhangi bir metin okuduğumda noktalama işaretleri yanlışlarımı düzeltmek için dikkatli olmam gerektiği düşünüyorum (ÖE8).

Dikkatli yazı yazmam gerekir (ÖK3).

Noktalama yanlışları olan metinleri alıp düzenlemeliyim (ÖK5).

Kontrol grubundaki öğrenciler de ders içi uygulama yapılarak ve dikkat edilerek yanlış kullanımların azaltılabileceğini belirtmişlerdir.

Deney grubunda bulunan öğrencilerinden elde edilen verilerden ortaya çıkan mobil uygulama temasına ilişkin kodlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 12. Deney grubu öğrencilerinin mobil uygulama temasına ilişkin kodlar

Tema	Kodlar	f	%
Mobil Uygulama	Yeterli	31	70,45
	Geliştirilmeli (görsel ve video)	8	18,18
	Oyunlar eklenmeli	3	6,82
	Anında dönüt verilmeli	2	4,55
	Toplam	44	100,00

Deney grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre mobil uygulama teması şu kodlardan oluşmuştur: yeterli (% 70,45), geliştirilmeli (% 18,18), oyunlar eklenmeli (% 6,82) ve anında dönüt verilmeli (% 4,55) olarak ortaya çıkmıştır.

Öğretmen adaylarının noktalama işaretlerinin öğretime yönelik mobil uygulamaya ilişkin bazı ifadeleri aşağıda yer almaktadır:

Derste kullandığımız mobil uygulamanın yeterli olduğunu düşünüyorum (ÖE1).

Mobil uygulama bence yeterli, konuları çok güzel kavratıyor (ÖE4).

Mobil uygulamadaki içerikler yeterli ama biraz daha geliştirilebilir (ÖK8).

Mobil uygulamaya oyunlar eklenip uygulama biraz daha geliştirilebilir (ÖK9).

Mobil uygulama bence yeterli ve eğlenceli, dersi ve konuyu ilgi çekici hâle getirdi (ÖK12).

Deney grubundaki öğrenciler mobil uygulamanın yeterli olduğunu ancak uygulamaya görsel ve video eklenmesinin faydalı olacağını ifade etmişlerdir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Mobil ortamda sunulan öğretim uygulamasının öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini kullanma başarılarına ve görüşlerine etkisini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Deney grubu ve kontrol grubunda araştırmaya katılan öğrencilerin uygulama öncesinde başarı testi ön test değerlendirilmeleri açısından önemli bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Deney ve kontrol grubunda katılan öğrencilerin uygulama sonrasında yapılan başarı testi son test puan ortalamaları incelendiğinde deney grubu öğrencilerinin puanlarındaki artışın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Deney grubu ve kontrol grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerini yanlış kullanım sıklığı teması bazen, nadiren, genellikle ve hiç kodlarından oluşmuştur. Deney grubu ve kontrol grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerini yanlış kullanım nedenleri teması dikkatsizlik, bilgi eksikliği, konuşma dili, acelecilik, karıştırma, sınav (test) sistemi, unutma, uygulama eksikliği ve akıllı telefonlar kodlarından oluşmuştur. Deney ve kontrol grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerinin doğru kullanımını etkileyenler teması üniversite hocası, yanlış kullanıyor, sınav hazırlık dönemi, ders içi uygulamalar, kitap okuma, metinler, tüm öğrenim hayatı ve dikkat kodlarından oluşmuştur. Deney grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerini doğru kullanmak için neler yapılmalı teması ders içi uygulama yapılmalı, dikkat etmeli, kitap okumalı ve tekrar yapılmalı kodlarından oluşmuştur. Kontrol grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre noktalama işaretlerini doğru kullanmak için neler yapılmalı teması ders içi uygulama yapılmalı, dikkat etmeli, kurallar öğrenilmeli ve tekrar yapılmalı kodlarından oluşmuştur. Deney grubundaki öğretmen adaylarının ifadelerine göre mobil uygulama teması yeterli, geliştirilmeli, oyunlar eklenmeli ve anında dönüt verilmeli kodlarından oluşmuştur.

Araştırmada ulaşılan sonuçlar, hazırlanan mobil uygulamanın öğretmen adaylarının Türk dili dersinde kullanımlarına uygun olduğunu ve onların noktalama işaretlerini kullanma başarılarına olumlu etkisi olduğunu ortaya koymuştur.

Yapılan araştırmalarda genellikle öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanmada zorluk yaşadıkları, iyi öğrenemedikleri (Karagül, 2010; Güneri, 2004; Ayyıldız & Bozkurt, 2006; Arıcı & Ungan, 2008; Arıcı, 2008; Arı & Keray, 2012; Özkara & İzci, 2013; Yıldırım & Uludağ, 2016; Yamaç & Öztürk, 2018) ortaya konulmuştur. Bununla birlikte öğrencilere noktalama

işaretlerini farklı yöntem ve tekniklerle öğretmeyi amaçlayan araştırmalarda da öğrencilerin noktalama işaretlerini öğrendikleri, kavradıkları, başarılı oldukları (Maden, 2011; Yaman & Aydemir, 2018) ortaya konulmuştur. Günümüzde teknolojinin gelişimi, salgın sürecinde de ders sunum tekniklerinin değişimi derslerde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılmasını ön plana çıkarmaktadır. Dikkati çabuk dağılan öğrencilerin klasik anlatım yöntemiyle sunulan derslerde etkileşim olmadığı için bir şeyler öğrenemedikleri uygulayıcılar tarafından bilinmekte ve gözlenmektedir. Dolayısıyla ders içeriklerinin çağın gereklerine göre öğrencilere sunulması, öğretmen adaylarının da yeterli teknolojik donanıma sahip olarak yetiştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu araştırmanın sonucuyla benzer doğrultuda Gezer ve Ersoy (2021) tarafından yapılan bir araştırmada da mobil tabanlı etkinliklerin öğrencilerin akademik başarılarına, eleştirel düşünme becerilerine ve motivasyonlarına katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Gündüzalp (2021) tarafından yapılan bir araştırmada da mobil uygulamalar ile desteklenmiş çevrim içi öğrenmenin öğrencilerin motivasyon, hazır bulunuşluk ve bağlılıklarına önemli katkıları olduğu ortaya konulmuştur.

Mobil öğrenmenin öğrenmeye katkı sağladığı, öğrencilerin motivasyonunu artırdığı (Gür, Bulut Özek, 2020), eğitsel mobil uygulamaların öğrencilerin ders başarılarına olumlu etkileri olduğu ortaya konulmuştur. Uygun (2022) tarafından yapılan bir araştırma sonucunda yabancı dil için geliştirilen eğitsel mobil uygulamaların İngilizce ders başarısını olumlu yönde etkilediği, Öztürk ve Korkmaz tarafından yapılan bir araştırmada ise mobil alıştırma uygulaması ile pekiştirilmiş sosyal bilgiler dersi öğrencilerin öğrenme düzeylerine anlamlı düzeyde katkı sağladığı (2022) sonucuna ulaşılmıştır.

Yabancı araştırmacılar tarafından yapılan araştırmalarda da mobil uygulamaların öğrenmeyi olumlu etkilediği ve öğrencileri derslere karşı motive ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğrencilerin bilgi teknolojileri aracılığıyla, kendi öğrenme ilerlemelerini yönetmek için öğretim aşamasını gördükleri (Yu et al. 2022), kelime öğrenme uygulamalarının öğretme ve öğrenme üzerinde çarpıcı derecede derin ve anlamlı bir etkiye sahip olduğu, öğrencilerin öğrenme sürecini kolaylaştırdığı ve kelime dağarcığının akılda tutulmasını geliştirdiği (Nguyen, 2022), eğitsel mobil uygulamaların öğretme-öğrenme sürecinde yardımcı olabileceğini (Criollo-C et al. 2022) göstermektedir.

Mobil uygulamalar öğrencilerin öğrenmelerini olumlu olarak etkilemekle birlikte eğitimcilerin farklı öğretim araçlarıyla mobil öğrenme etkinliklerini planlarken öğrenci katılımını ve motivasyonunu göz önünde bulundurmaları (Güler et al. 2022) gerekmektedir. Dijital hikâye tasarlayan öğretmen adaylarının noktalama işaretlerini özenle kullandıkları (Yaşar, 2023: 2) tespit edilmiş olup bu sonuçlar yapılan araştırmayla benzerlik taşımaktadır.

Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda, araştırmacılara yapılacak yeni çalışmalar için aşağıdaki önerilerin yol göstermesi beklenmektedir:

-Türk dili ders içeriklerinin tamamı öğretmen adaylarına mobil ortamda sunulabilir.

-Öğretmen adaylarına mobil uygulamalar aracılığıyla öğretim programlarındaki bütün ders içerikleri sunulabilir.

-Mobil uygulama geliştirmeden önce internet bağlantısı vb. sorunlarının çözümü için önceden plan yapılması faydalı olabilir.

-Mobil uygulamaların geliştirilmesi ve yayınlanması süreci temel seviyede bilgisayar bilgisi gerektirdiği için ders içeriklerini mobil ortamda sunmak isteyen öğretmen ya da öğretim elemanlarının bu konuda kendilerini geliştirmelerinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu araştırma Muş Alparslan Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 10.03.2023 tarih ve 34 sayılı kararına göre yapılmıştır.

Etik Komite Onayı: Etik kurul onayı Muş Alparslan Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan (Tarih: 10.03.2023, Sayı: 34) alınmıştır.

Katılımcı Onamı: Tüm katılımcılar gönüllü olarak çalışmaya katılmış ve onam formu vermişlerdir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları [Şemsinur Arıcı (ŞA), Sedat Maden (SM)]: Fikir-ŞA, SM; Tasarım-ŞA, SM; Denetleme-ŞA, SM; Kaynaklar-ŞA, SM; Veri Toplama ve/veya İşleme-ŞA, SM; Analiz ve/veya Yorum-ŞA, SM; Literatür Tarama-ŞA, SM; Yazıyı Yazan-ŞA, SM; Eleştirel İnceleme-ŞA, SM

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval was obtained from Muş Alparslan University Scientific Research and Publication Ethics Committee (Date: 10.03.2023, Number: 34)

Informed Consent: All participants in this study participated voluntarily and completed a consent form.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions [Şemsinur Arıcı (ŞA), Sedat Maden (SM)]: Concept -ŞA, SM; Design-ŞA, SM; Supervision-ŞA, SM; Resources-ŞA, SM; Data Collection and/or Processing-ŞA, SM; Analysis and/or Interpretation-ŞA, SM; Literature Search-ŞA, SM; Writing Manuscript-ŞA, SM; Critical Review-ŞA, SM; Other-ŞA, SM

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

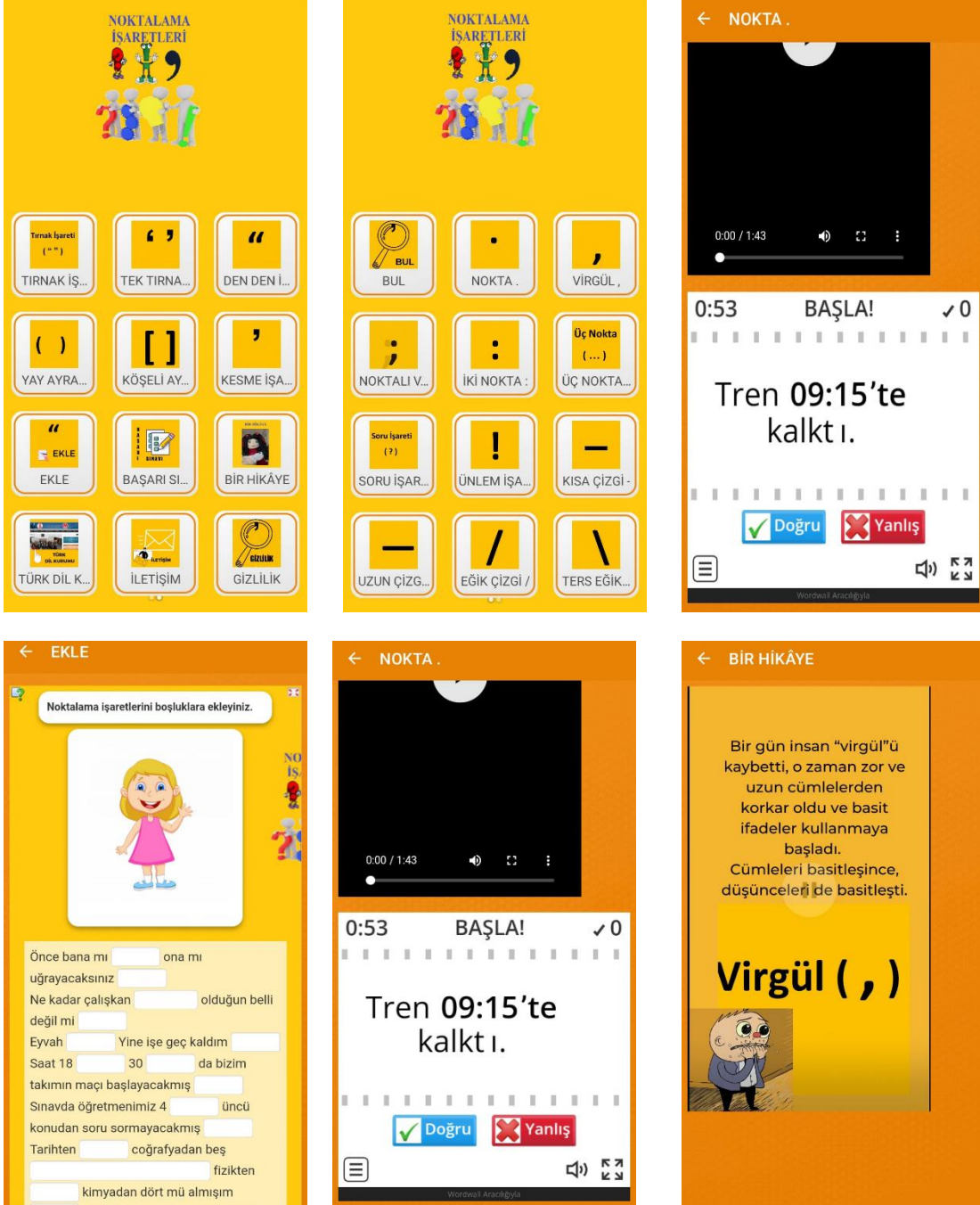
Kaynaklar

- Akkaya, A. (2013). 6. sınıf öğrencilerinin yazım yanlışları sıklığı ve yazım yanlışlarının nedenlerine ilişkin öğretmen görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 8(4), 33-52. www.acarindex-1423932890.pdf
- Arı, G., & Keray, B. (2012). Sekizinci sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini uygulama düzeyi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 40-54. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/70399>
- Arıcı, A. F. (2008). Üniversite öğrencilerinin yazılı anlatım hataları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 209-220.
- Arıcı, A. F., & Ungan. (2008). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatım çalışmalarının bazı yönlerden değerlendirilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20, 317-328. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/55457>
- Arıcı, B. (2021). Öğretmen adaylarının yazılı anlatım hataları. *Temel Eğitim*, 3(2), 42-50. <https://dx.doi.org/10.52105/temelegitim.3.2.4>
- Aydın, E., & Tunagür, M. (2021). Investigation of Turkish teachers' use of mobile applications for educational purposes: Mixed method research. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 22(3), 1964-1992. <https://dx.doi.org/10.17679/inuefd.871935>
- Aytan, T., & Ayhan, N. H. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital ortamlar. *Uluslararası İki Dillilik Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 3-37.
- Ayyıldız, M., & Bozkurt, Ü. (2006). Edebiyat ve kompozisyon eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 45-52. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26121/275172>
- Baran, E. (2014). A review of research on mobile learning in teacher education. *Educational Technology & Society*, 17(4), 17-32. <https://www.jstor.org/stable/jeductechsoci.17.4.17>
- Benzer, A. (2021). Türkçe öğretiminde mobil öğrenme uygulamaları. *Uygulama örnekleriyle Türkçe öğretiminde çağdaş yaklaşımlar içinde* (Ed. S. Aslan, M. Müldür). Anı Yayıncılık.
- Boyras, & Tepe. (2019). Verilerin analizi. *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri içinde* (Ed. G. Ocak). Anı.
- Bulut Özek, M., & Gür, D. (2021). Mobil öğrenmenin öğrencilerin akademik başarıları, motivasyonu ve tutumları üzerine etkisi: Bir meta analiz çalışması. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(1), 1-15. <https://doi.org/10.24315/tred.581539>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Creswell, J. W. (2021). *Karma yöntem araştırmalarına giriş* (Çev. M. Sözbilir). Pegem Akademi.
- Criollo, C., Altamirano Suarez, E., Jaramillo Villacís, L., Vidal Pacheco, K., Guerrero Arias, A., & Luján, M. (2022). Sustainable teaching and learning through a mobile application: A case study. *Sustainability*, 14(11), 6663. <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/11/6663>
- Dias, L., & Victor, A. (2022). Teaching and learning with mobile devices in the 21st-century digital world: Benefits and challenges. *European Journal of Multidisciplinary Studies*, 7(1), 26-34. <https://doi.org/10.26417/ejms.v5i1.p339-344>
- Doğan, A. (2017). İletişim kavramı ve süreci. *İletişime giriş içinde* (Ed. E. Akbulut). Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi.
- Eğmir, E. (2019). Karma yöntem araştırma deseni. *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri içinde* (Ed. G. Ocak). Pegem Akademi.
- Fraenkel, J., Wallen, N., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). McGraw Hill.
- Gezer, U., & Ersoy, A. (2021). Sosyal bilgiler dersinde mobil uygulamalara dayalı etkinliklerin akademik başarı, eleştirel düşünme becerisi ve motivasyon üzerine etkisi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 11(2), 790-825. <https://doi.org/10.18039/ajesi.921684>
- Göker, M., & İnce, B. (2019). Web 2.0 araçlarının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı ve akademik başarıya etkisi. *Turkophone*, 6(1), 12-22. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/721130>
- Güler, M., Bütüner, Ö., Danişman, Ş., & Gürsoy, K. (2022). A meta-analysis of the impact of mobile learning on mathematics achievement. *Education and Information Technologies*, 1-21. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10639-021-10640-x>
- Gündüzalp, C. (2021). Mobil uygulamalar ile desteklenmiş çevrim içi öğrenmenin öğrencilerin motivasyon, hazırbulunuşluk ve bağlılıklarına etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(2), 753-773. <https://doi.org/10.37217/tebd.982450>
- Güneri, E. E. (2004). *Ortaöğretimde (1-3. sınıflar) noktalama işaretlerinin kullanımında bilgi-beceri oranlarının tespiti* (Yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- İzci, G. (2013). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okumaya yönelik tutumları ile noktalama işaretlerini uygulama düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Karagül, S. (2010). İlköğretim 6-8. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi öğretim programında belirtilen yazım ve noktalama kurallarını uygulayabilme düzeyi (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Karakoç Öztürk, B., & Yıldırım, B. (2024). 5. ve 6. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki okuma etkinliklerinin eleştirel okuma bağlamında değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 13(1), 239-254. <https://doi.org/10.7884/teke.1386281>
- Kemiksiz, Ö. (2020). Öğretmen adaylarının yazılı anlatımlarındaki imla hataları. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 35-55.
- Khan, F. M., & Gupta, Y. (2022). A bibliometric analysis of mobile learning in the education sector. *Interactive Technology and Smart Education*, 19(3), 338-359. <https://doi.org/10.1108/ITSE-03-2021-0048>
- Konuk, S., & Karakahraman, Y. (2023). Eğitim fakültesi öğrencilerinin akademik yazılarının dilsel özellikleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 11(3), 730-753.
- Kukulka-Hulme, A., & Taxler, C. (2005). *Mobile teaching and learning*. Routledge.
- Kurudayıoğlu, M., & Dölek, O. (2018). Noktalama işaretlerinin öğretimine ilişkin öğretmen görüşleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 372-385. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.371047>
- Maden, A. (2020). Elektronik görsel sözlük kullanımının ortaokul öğrencilerinin sözcük öğretimi başarıları üzerine etkisi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14(31), 40-59.
- Maden, A., & Dinç, A. (2017). Aktif öğrenme tekniklerinin 6. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kuralları başarıları ve derse karşı tutuma etkisi. *International Journal of Languages Education*, 5(3), 786-801.

- Maden, S. (2011). Takım oyun turnuva tekniğinin yazım kuralları ve işaretleri eğitiminde kullanımı. *E-international Journal of Educational Research*, 2(3), 52-67. <https://doi.org/10.16916/aded.1255631>
- Maden, S., & Durmaz, N. (2023). Türkçe ders kitaplarının anahtar yetkinlikler açısından incelenmesi (8. sınıf örneği). *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 12(3), 1201-1220. <https://doi.org/10.7884/teke.1360029>
- Millî Eğitim Bakanlığı (2018). *Ortaöğretim hazırlık sınıfı Türk dili ve edebiyatı dersi öğretim programı*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2019). *Millî Eğitim Bakanlığı Türkçe dersi (1-8. Sınıflar) öğretim programı*. Ankara: MEB.
- Nguyen, T. H. (2022). The effects of using online applications to teach vocabulary to English learners of HUFI in Hochiminhcity. *International Journal of TESOL & Education*, 2(3), 32-42. <https://doi.org/10.54855/ijte.22233>
- Onan, B. (2006). Ses olgusunun denetlenebilirliği bağlamında dil becerilerinin geliştirilmesinde etkili olduğu düşünülen fonolojik yönlendiriciler: Noktalama işaretleri. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 20, 141-163. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16961/177124>
- Outsystems (2022). <https://www.outsystems.com/glossary/what-is-mobile-application/>
- Özdemir, O. (2017). Türkçe öğretiminde dijital teknolojilerin kullanımı ve bir web uygulaması örneği. *Electronic Turkish Studies*, 12(4). <https://www.acarindex.com/pdfler/acarindex-f41aead1-3a19.pdf>
- Özden, Y. (2020). *Öğrenme ve öğretme*. Pegem Akademi.
- Öztürk, Ç. M., & Korkmaz, Ö. (2022). Uzaktan eğitimde mobil alıştırma uygulamasının öğrencilerin başarılarına, tutumlarına ve öğrencilerin teknolojiyle birlikte kendi kendilerine öğrenme düzeylerine etkisi. *Journal of Interdisciplinary Education: Theory and Practice*, 4(1), 1-21. <https://doi.org/10.47157/jietp.1030268>
- Sallabaş, M. E., & Temizkan, M. (2009). İlköğretim öğrencilerinin noktalama işaretlerini doğru olarak kullanabilme düzeyleri ile ilgili bir araştırma. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(2), 625-636. <https://openaccess.mku.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12483/1293>
- Sarıkaya, B. (2023). Türkçe öğretmenlerinin Türkçe ders kitapları ile ilgili görüşleri. *Asya Studies Akademik Sosyal Araştırmalar*, 7(26), 1-14. <https://doi.org/10.31455/asya.1386787>
- Sarıkaya, B., Yayan, E., & Yamaç, A. E. (2023). Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerin üst düzey düşünme becerileri bağlamında incelenmesi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 8(1), 133-158. <https://doi.org/10.54979/turkegitimdergisi.1307757>
- Sönmez, V., & Alacapınar, F. G. (2013). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Şahin, E., Maden, S., Kardaş, M., & Şahin, A. (2011). Noktalama işaretlerinin öğretiminde grup araştırması tekniğinin öğrenci başarısına etkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 257-268. <https://dergipark.org.tr/en/pub/mkusbed/issue/19555/208670>
- Şimşek, Ş. (2022). Türkçe ders kitaplarında dijital yetkinlik. *Turkish Studies- Education*, 17(3), 469-484. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.57919>
- Tenekeci, M. (2020). Öğretmen adaylarının yazılı anlatımlarındaki imla hataları. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(227), 429-445. <https://dergipark.org.tr/en/pub/milliegitim/issue/56322/778318>
- Türk Dil Kurumu (2023). *Noktalama İşaretleri, Açıklamalar*. <https://www.tdk.gov.tr/icerik/yazim-kurallari/noktalama-isaretleri-aciklamalar/>
- Uludağ, E. (2002). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını uygulama beceri düzeyleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 97-114. <https://dergipark.org.tr/en/pub/erziefd/issue/5989/79689>
- Ungan, S., & Arıcı, B. (2012). Mobil iletişim araçlarının üniversite öğrencilerinin dinleme becerilerine etkisi. *Eğitim Odağında Artvin Sempozyumu*, Artvin.
- Uygun, D. (2022). Çocuklarda yabancı dil öğretiminde mevcut mobil uygulama kullanımının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin İngilizce ders başarılarına etkileri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Yamaç, A., & Öztürk, E. (2018). Türkiye'deki ilköğretim öğretmenlerinin yazma öğretimi uygulamaları ve algılarının değerlendirilmesi: Bir karma yöntem araştırması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(4), 846-867. <https://doi.org/10.16986/HUJE.2018037559>
- Yaman, Y. E., & Aydemir, M. (2018). Noktalama işaretlerinin istasyon tekniği ile öğretimi sürecine ilişkin öğrenci görüşleri. *Kesit Akademi Dergisi*, 13, 258-270. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kesitakademi/issue/59829/864301>
- Yaşar, E. (2023). Öğretmen adaylarında dijital hikâye yazma becerilerinin yazma becerilerine etkisi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (36), 1-25. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1369047>
- Yaşar-Sağlık, Z., & Yıldız, M. (2021). Türkiye'de dil öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik yapılan çalışmaların sistematik incelemesi. *JRES*, 8(2), 418-442. <https://doi.org/10.51725/etad.1011687>
- Yıldırım, D., & Uludağ, E. (2016). Ortaokul öğrencilerinin bazı noktalama işaretlerini ve yazım kurallarını uygulayabilme düzeyleri (İstanbul örneği). *Journal of Education Faculty*, 18(1), 319-342. <https://doi.org/10.17556/jef.72765>
- Yiğit, A. (2018). Şarkılaştırılmış noktalama işareti etkinliklerinin 8. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanma başarılarına etkisi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Yu, Z., Yu, L., Xu, Q., Xu, W., & Wu, P. (2022). Effects of mobile learning technologies and social media tools on student engagement and learning outcomes of English learning. *Technology, Pedagogy and Education*, 31(3), 381-398. <https://doi.org/10.1080/1475939X.2022.2045215>
- Yüksek Öğretim Kurulu (2018). *Sınıf öğretmenliği lisans programı, yeni öğretmen yetiştirme lisans programları*. https://www.yok.gov.tr/documents/kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/yeni-ogretmen-yetistirme-lisans-programlari/sinif_ogretmenligi_lisans_programi09042019.pdf

Ekler

Mobil Uygulamaya Ait Görseller

Mobil Uygulamaya Erişim Bağlantıları

www.oyunlarturkce.com/web_oyun/noktalama_isaretleri.apk
<https://appstore.mobiroller.com/android-ios-market/egitim/1761275/noktalama-isaretleri-mobil-uygulaması>

Structured Abstract

It is used for determining the structure and pause points of the sentence by expressing punctuation, emotions, and thoughts more clearly and indicating the emphasis and tone features of the word (Turkish Language Institution [TDK], 2023). In this study, the effect of the teaching application presented in the mobile environment on the success and opinions of the prospective teacher success and opinions were tried to be determined. In this study, the explanatory pattern was used from mixed research methods. In the first stage of the study, quantitative research was used from experimental patterns with control group front and post-test patterns. In the study, quantitative data obtained from the pre-test and end-test were analyzed in the SPSS program with an independent sample T-test. According to the testimony of prospective teachers in the experimental group and control group, the theme of misuse of punctuation sometimes consists of rarely, often, usually, and no codes. According to the testimony of prospective teachers in the experimental group and control group, punctuation signs were composed of carelessness, lack of information, spoken language, hastiness, mixing, test (test) system, forgetting, lack of application and smartphone codes. According to the testimony of the prospective teachers in the experimental and control group, the theme of those who affect the correct use of punctuation signs consisted of university teachers, exam preparation period, internal practices, book reading, texts, all education life, and attention codes. According to the statements of the prospective teachers in the experimental group, the theme of what should be done to use punctuation in the course of the course should be made, pay attention, read books, and re-made codes. According to the statements of the prospective teachers in the control group, the theme of what should be done to use the punctuation signs correctly should be made in the classroom, attention, rules should be learned and re-made codes. According to the statements of the prospective teachers in the experimental group, the theme of the mobile application should be sufficiently, developed, games should be added, and instant feedback.

The results achieved in the research revealed that the prepared mobile application is suitable for the use of the teacher candidates in the Turkish Language Course and their use of punctuation signs has a positive effect on their success.

In the researches, students often have difficulty in using punctuation marks, do not learn well (Karagül, 2010; Güneri, 2004; Ayyıldız & Bozkurt, 2006; Arıcı & Ungan, 2008; Arıcı, 2008; Arı & Keray, 2012; Özkara & İzci, 2013; Yıldırım & Uludağ, 2016; Yamaç & Öztürk, 2018). However, in the research aiming to teach the students with different methods and techniques, it was revealed that the students learned, grasped, and succeeded (Maden, 2011; Yaman & Aydemir, 2018). Nowadays, the development of technology and the change in the course presentation techniques in the epidemic process emphasize the use of different methods and techniques in the courses. It is known and observed by practitioners that the students whose attention is quickly dispersed in the lessons presented by classical expression do not interact in the lessons presented by the classical narrative method. Therefore, the presentation of the course content to the students according to the requirements of the age reveals that prospective teachers should be raised with sufficient technological equipment. In a study conducted by Gezer and Ersoy (2021) with the result of this research, it was concluded that mobile-based activities contribute to the academic achievements, critical thinking skills, and motivations of the students. In a study conducted by Gündüzalp (2021), it was found that online learning supported by mobile applications has made significant contributions to the motivation, presentation, and commitment of students. It has been shown that mobile learning contributes to learning and increases the motivation of students (Gür, Bulut Özek, 2020) and educational mobile applications have positive effects on students' course achievements. As a result of research conducted by Uygun (2022), the educational mobile applications developed for foreign languages affect the success of English positively, and in a study conducted by Öztürk and Korkmaz, the result of a significant contribution to the learning levels of the students (2022) has been reached. In the research conducted by foreign researchers, the results of mobile applications positively affect learning and motivate students against courses. Students see the teaching stage to manage their learning progress through information technologies (YU, YU, XU & WU, 2022), vocabulary learning practices have a striking deep, and meaningful effect on teaching and learning, facilitating the learning process of the students and in mind the vocabulary. It shows that educational mobile applications can help in the teaching-learning process (Criollo-C etc., 2022).

Mobile applications positively affect students' learning, but educators are required to consider student participation and motivation when planning mobile learning activities with different teaching tools (Güler, Tümer, Consultant & Gürsoy, 2022). It has been identified that the teacher candidates who design digital stories carefully use punctuation (Yaşar, 2023, p.22) and these results are similar to the research.

In line with the results obtained in the research, the following suggestions are expected to guide the researchers in new studies:

- All Turkish language course content can be presented to teacher candidates in a mobile environment.*
- All course content in the curriculum can be presented to teacher candidates through mobile applications.*
- Internet connection and so on before developing mobile applications. Pre-plan for the solution of problems may be useful.*
- Since the development and publication of mobile applications requires computer knowledge at the basic level, it is thought that it will be useful for teachers or faculty members who want to present their course content in the mobile environment to improve themselves in this regard.*